

**«Buhgalterlik hasaba alnyşy hakynda» Türkmenistanyň kanuny
2014-nji ýylyň 8-nji noýabrynda kabul edilen № 149-V
Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren diýip ykrar
edilen.**

TÜRKMENISTANYŇ

K A N U N Y

Buhgalterlik hasaba alnyşy hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary 1996 ý., № 4, 65 –nji madda)

(Türkmenistanyň 30.03.2007 ý. № 115-III we 18.04.2009 ý. № 32-IV Kanunlary esasynda girizilen
üýtgetmeler we goşmaçalar bilen)

Şu Kanun buhgalterlik hasaba alnyşyny guramagyň we alyp barmagyň ýeke-täk esaslaryny kesgitleýär, buhgalterlik hasabatyny düzmäge we şony bermäge bildirilýän talaplary belleýär, buhgalterlik hasaba alnyşynyň meseleleri boýunça özara gatnaşyklary düzgünleşdirýär.

I BAP. UMUMY DÜZGÜNLER

1 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşy

Buhgalterlik hasaba alnyşy munuň özi döwlet häkimiýeti we dolandyryş edaralarynyň, ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralarynyň, eýeçiligiň ähli görnüşlerindäki kärhanalaryň, guramalaryň we edaralaryň (mundan beýläk kärhana (gurama) diýlip atlandyrylýar) maliýe-hojalyk işi hakynda tutuşlygyna, üznüksiz we dokumental beýan etmegiň sistemasyny hem informasiýalary işlemegiň sistemasyny öz içine alýar.

2 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşy hakyndaky kanunçylyk

Buhgalterlik hasaba alnyşy hakyndaky kanunçylyk şu Kanundan we Türkmenistanyň beýleki normativ hukuk aktlaryndan ybaratdyr.

Türkmenistanyň halkara şertnamalarynda buhgalterlik hasaba alnyşy hakyndaky kanundakydan başga hili düzgünler bellenen, bolsa, onda halkara şertnamalarynyň, düzgünleri ulanylýar.

3 madda. Şu Kanunyň hereket çygry

Şu Kanunyň güýji Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşýän ähli kärhanalara (guramalara), şol sanda daşary ýurt kärhanalaryna, şeýle hem olaryň filiallaryna, wekilliklerine we beýleki düzümläýin bölümlere degişlidir.

Ýuridik tarapy döretmezden telekeçilik işini amala aşyryýan graždanlar, şol sanda daşary ýurtlular we belli bir graždanlygy bolmadyk adamlar Türkmenistanyň salgyt kanunçylygy tarapyndan göz önünde tutulan tertipde girdejileriň we çykdajylaryň hasabyny alyp barýarlar.

4 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň obýektleri

Kärhananyň (guramanyň) maýasy, ýagny kapitaly we onuň maliýe-hojalyk işiniň prosesindäki material hem pul serişdeleriniň, borçnamalarynyň, investisiýalarynyň, şolaryň döreýiş çeşmeleriniň ýagdaýyny we hereketini beýan edýän hojalyk operasiýalary buhgalterlik hasaba alnyşynyň obýektleri hasaplanylýar.

Buhgalterlik hasaba alnyşynyň obýektleriniň klassifikasiýasy Türkmenistanyň degişli normativ hukuk aktlary bilen bellenilýär.

5 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet tarapyndan düzgünleşdirilmegi

Buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet tarapyndan düzgünleşdirilmegi umumy kabul edilen halkara standartlarynyň talaplaryna laýyk gelýän ýeke-täk hasaba alyş syýasatyny düzmäge gönükdirilip, ol Türkmenistanyň Ministrler kabinetiniň ygtyýarly organy tarapyndan amala aşyrylýar.

Buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyran organ Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan tassyklanylýan buhgalterlik hasaba alnyşynyň standartlaryny işläp taýýarlaýar.

Kärhanalar (guramalar) üçin buhgalterlik hasaba alnyşynyň we hasabaty düzmeginiň bütewi metodologik esaslaryny belleýän normatiw hukuk aktlary buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyran edara tarapyndan, banklar üçin bolsa Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan tassyklanylýar.

Şu Kanunyň we buhgalterlik hasaba alnyşy boýunça Türkmenistanyň beýleki normatiw hukuk aktlarynyň berjaý edilişine kontrolygy şu işlere ygtyýarly degişli edaralar öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde amala aşyrýarlar.

6 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň pul birligi

Buhgalterlik hasaba alnyşy Türkmenistanyň milli walýutasynda alnyp barylýar. Daşary ýurt walýutasyndaky operasiýanyň hasaba alnyşy şol operasiýanyň amala aşyrylýan pursatyna çenli Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan daşary ýurt walýutalarynyň bellenen kurslaryna laýyklykda gaýtadan hasaplanylýp çykarylýar.

II BAP. BUHGALTERLIK HASABA ALNYŞYNYŇ GURALYŞY

7 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň guralyşyna esasy talaplar

Kärhana (gurama) buhgalterlik hasaba alnyşynyň tassyklanylýan standartlaryna we Türkmenistanyň beýleki normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda onuň işiniň aýratynlygyndan, gurluşyndan we beýleki aýratynlyklaryndan ugur alyp, hasaba alnyş sistemasyny düzýär. Kärhana (gurama) tarapyndan kabul edilen hasaba alnyş sistemasy onuň ýolbaşçysy tarapyndan tassyklanylýar we ýylyň-ýylyna yzygiderli peýdalanylýar.

Kärhananyň (guramanyň) hasaba alnyş sistemasyny üýtgetmäge onuň iş şertleri düýpli üýtgän mahalynda maliýe ýylynyň başyndan, şeýle hem Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlarynyň üýtgän halatlarynda ygtyýar berilýär.

Ýuridik tarap hökmünde kärhananyň (guramanyň) bellige alnan pursatyndan başlap, Türkmenistanyň kanunlary tarapyndan bellenen tertipde onuň üýtgedilip guralmagyna ýa-da ýatyrylmaly pursatyna çenli buhgalterlik hasaba alnyşy yzygiderli alnyp barylýar.

Buhgalterlik hasaba alnyşy buhgalterlik hasaba alnyşynyň şçýotlarynyň plany tarapyndan göz önünde tutulan şçýotlarda iki ýazgy geçirmek usuly bilen alnyp barylýar.

Kärhana (gurama) üçin buhgalterlik hasaba alnyşynyň şçýotlarynyň, plany buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyran edara tarapyndan, banklar üçin bolsa Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan tassyklanylýar.

8 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşyny guramak

Buhgalterlik hasaba alnyş işi hasabat işiniň, möçberine baglylykda şu aşakdaky ýagdaýlarda, ýagny:

buhgalterlik hasaba alnyşyň özbaşdak gullugynyň (bölüminiň) döredilmegi ýa-da merkezleşdirilen buhgalteriýa tarapyndan buhgalterlik hasaba alnyşynyň ýöredilmegi;

şertnama esasynda buhgalterlik we auditorlyk guramalaryň, şeýle hem buhgalter specialistleriniň hyzmatlaryndan peýdalanylmagy netijesinde guralyp bilner.

Döwlet häkimiýeti we dolandyryş, ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralarynda, döwlet kärhanalarynda (guramalarynda), korporasiýalarda, assosiasiyalarda, döwlet aksioner kärhanalarynda, aksioner jemgyýetlerinde, döwlet býujetinden maliýeleşdirilýän kärhanalarda (guramalarda), buhgalterlik hasaba alnyşynyň özbaşdak gulluklarynyň döredilmegi ýa-da buhgalterlik hasaba alnyşyny merkezleşdirilen buhgalteriýanyň alyp barmagy hökmanydyr.

Buhgalterlik hasaba alnyşy hasaba alnyşyň kompýuterleşdirilen sistemasyny ulanmak arkaly guralyp bilner.

Kärhanada (guramada) buhgalterlik hasaba alnyşyny guramak üçin şu aşakdakylar işlenilip taýýarlanylýar, ýagny:

-buhgalterlik hasaba alnyşynyň şçýotlarynyň iş plany;

-tipli formalaryň bolmagy göz önünde tutulmadyk ilkinji hasaba alnyş dokumentleriniň görnüşleri;

-dokument aýlanyşygynyň kadalary;

- ykdysady analiziň, içkerki hojalyk hasaba alnyşynyň we kontrollýgyň sistemasy;

-inwentarizasiýa geçirmegiň tertibi.

Kärhanada (guramada) buhgalterlik hasaba alnyşynyň tassyklanylýan standartlaryna we Türkmenistanyň beýleki normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda buhgalterlik hasaba alnyşynyň guralmagy üçin jogapkärçiligi onuň ýobaşçysy çekýär.

9 madda. Baş buhgalter

Kärhanada (guramada) buhgalterlik hasaba alnyşynyň guralmagyna we alnyp barylmagyna, buhgalterlik hasaba alnyşynyň obýektleriniň, ýagdaýyna we hereketine kontrolygy baş buhgalter ýa-da onuň deregine galan adam amala aşyrýar.

Baş buhgalter ýa-da onuň deregine galan adam kärhananyň (guramanyň) ýolbaşçysynyň gös-göni tabynlygynda bolup, ýolbaşçy tarapyndan wezipä belleniýär we wezipeden boşadylýar.

Baş buhgalter ýa-da onuň deregine galan adam kärhananyň (guramanyň) ýolbaşçysy bilen bilelikde pul we hasaplaşyk dokumentlerine, maliýe we kredit borçnamalaryna gol çekýär.

Baş buhgalter ýa-da onuň deregine galan adam kärhanada (guramada) buhgalterlik hasaba alnyşynyň ýola goýluşynyň we alnyp barlyşynyň dogrulygy üçin hem doly we takyk buhgalterlik hasabatynyň öz wagtynda berilmegi üçin jogapkärçilik çekýär; hojalyk operasiýalaryny dokumental taýdan resmileşdirmek we degişli dokumentleri buhgalteriýa tabşyrmaklary baradaky onuň talaplary kärhananyň (guramanyň) ähli düzümläýin bölümleri we işgärleri üçin hökmanydyr.

10 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň dokumentleri

Buhgalterlik hasaba alnyşda dokumentleriň şu aşakdaky görnüşleri ulanylýar:

- buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyrýan organ tarapyndan bellenen hökmany rekwizitleri özünde saklaýan, hojalyk operasiýasynyň geçirilen faktyny görkezýän ýa-da şeýle operasiýany geçirmäge onuň hukugynyň bardygyny görkezýän ilkinji hasaba alnyş dokumenti. Ilkinji hasaba alnyş dokumenti hojalyk operasiýasy geçirilen wagty düzülmelidir, eger şeýle etmäge mümkinçilik bolmasa, onda gös-göni şol operasiýa gutarandan soň düzülýär;

- geçirilen hojalyk operasiýalaryny hronologik yzygiderlilikde görkezýän ilkinji hasaba alnyşyň registrleri. Registrleri düzmegiň tertibi buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyrýan edara tarapyndan kesgitlenýär;

- buhgalterlik hasaba alnyşyň obýektleriniň ýagdaýy we hereketi beýan edilýän buhgalterlik kitaplar;

- buhgalterlik hasaba alnyşynyň maglumatlaryny bölekleyin görkezýän kömekçi wedomostlar;

- maliýe hasabatlary.

Kärhana (gurama) hasaba alnyş dokumentleriniň bir nusga getirilen (tipli) we

ýöriteleşdirilen görnüşlerini peýdalanyp biler.

Banklarda buhgalterlik hasaba alnyşyny alyp barmak üçin hasaba alnyş dokumentleriniň görnüşleri Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan işlenilip taýýarlanylýar we tassyklanylýar.

Bank we kassa dokumentlerinde ýalňyşy düzetmäge rugsat berilmeýär.

Buhgalterlik hasaba alnyş dokumentleri döwlet we rus dillerinde düzülýär.

Hasaba alnyşyň, kompýuterleşdirilen sistemasy peýdalanylýan mahaly dokumentasiýa ulanyjylar üçin amatly we düşnükli görnüşde düzülmelidir.

Buhgalterlik hasaba alnyşynyň dokumentasiýasy, şol sanda kompýuterleşdirilen sistemalary ulanylan mahalynda, şol dokumentasiýa Türkmenistanyň normativ hukuk aktlary tarapyndan bellenilen talaplara laýyklykda saklanylmalydyr.

Ilkinji hasaba alnyş dokumentleri diňe Türkmenistanyň kanunlary tarapyndan bellenilen ýagdaýlarda we tertipde aýrylyp bilner. Dokumentleri aýyryan wezipeli adamlar şolaryň aýrylýandygy hakynda protokol düzýärler, onuň kopiýasy bolsa kärhananyň (guramanyň) ýolbaşçysyna berilýär. Aýrylýan dokumentleriň kopiýalaryny özünde galdyrmaga kärhananyň (guramanyň) haky bardyr.

11 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşynda inwentarizasiýa geçirmek

Buhgalterlik hasaba alnyşynda inwentarizasiýa geçirmek diýlip kärhananyň (guramanyň) borçnamalaryny, haryt-material gymmatlyklarynyň hakykatda bardygyna we olaryň ýagdaýynyň barlanylmagyna we dokumental taýdan tassyklanylmagyna we olara berilýän baha düşünilýär.

Inwentarizasiýa geçiriljek obýektler we olaryň möhletleri kärhananyň (guramanyň) ýolbaşçysy tarapyndan ýa-da onuň emläginiň hususyýetçisi tarapyndan kesgitlenilýär, hökmany tertipde inwentarizasiýa geçirmek muňa girmeyär.

Inwentarizasiýa hökmany suratda ýyllyk maliýe hasabatynyň düzülmeginiň önüsyrasynda, şeýle hem şu aşakdaky ýagdaýlarda, ýagny:

-kärhananyň (guramanyň) eýeçiligiň başga görnüşine öwrülmegi;

-maddy jogapkärçilik çekýän adamyň çalyşmagy;

- nagt duran haryt-material gymmatlyklarynyň dokumental ýazgylaryna laýyk gelmeýändiginiň faktlarynyň üstüniň açylmagy, emlägiň ogurlanmagy, ýitmegi, zaýalanmagy we beýleki emläk hyýanatçylyklarynyň, şeýle hem ýangyn we tebigy betbagtçylyklar mahaly şeýle ýagdaýlaryň faktynyň üstüniň açylmagy;

-kärhananyň (guramanyň) gaýtadan guralmagy ýa-da ýatyrylmagy netijesinde Türkmenistanyň beýleki normatiw hukuk aktlary tarapyndan göz önünde tutulan başga halatlarda geçirilýär.

Inwentarizasiýa geçirmäge bildirilýän talaplar buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyran organ tarapyndan belleniýär.

III BAP. KÄRHANANYŇ (GURAMANYŇ) MAÝASY BUHGALTERLIK HASABA ALNYŞYnda

12 madda. Kärhananyň (guramanyň) aktiw we passiw maýasy

Buhgalterlik hasaba alnyşynda kärhananyň (guramanyň) maýasy aktiw we passiw böleklerge bölünýär.

Kärhananyň (guramanyň) aktiw maýasy esasy serişdeleriň, material däl resurslaryň (aktiwleriň), maliýe investisiýalarynyň, maddy dolanyşyk serişdeleriniň, hasaplaşyk rasçýotlaryndaky serişdeleriň we pul serişdeleriniň, jeminden ybarat bolup durýar.

Passiw maýa ustawlaýyn, rezerw, ýörite (maksatlaýyn) fondlardan we öz hususy kapitalynyň jemini emele getirýän bölünmedik girdejiden, şeýle hem karz berlen serişdeden, zaýomlardan, zaýom maýasy bolup durýan gündelik kreditor bergiden ybaratdyr.

13 madda. Kärhananyň (guramanyň) maýasyna baha bermegiň we hasaba almagyň düzgünleri

Kärhananyň (guramanyň) maýasyna baha bermegiň we ony hasaba almagyň düzgünleri şu Kanun, buhgalterlik hasaba alnyşynyň standartlary we Türkmenistanyň beýleki normatiw hukuk aktlary tarapyndan belleniýär.

IV BAP. AKTIW MAÝASYNYŇ BAHASY WE ONUŇ HASABA ALNYMAGY

14 madda. Esasy serişdeler we material däl resurslara baha berilmegi we olaryň hasaba alynmagy

Esasy serişdeler munuň özi uzak möhletliň dowamynda hereket edýän material-zat obýektleriniň we natural görnüşdäki gymmatlyklaryň jemidir. Esasy serişdelere ýerleriň ýagdaýyny gowulandyrmaga (melioratiw, ýerleri guratmak, irrigasion we beýleki işler) harçlanýan düýpli çykdajylar, şeýle hem kärhananyň (guramanyň) peýdalanmagyndaky ýer bölekleri we tebigatdan peýdalanmak obýektleri hem degişlidir.

Kärhananyň (guramanyň) eýeçiliginde bir ýyldan artyk wagt bäri durýan "nou-hauwa" bolan hukuk, senagat nusgalary, haryt nyşanlary, EHM üçin programmalar, täze oýlap tapyşlar, awtorlyk hukuklary boýunça satyn alnan patentler we girdeji berýän beýlekiler material däl resurslara degişlidir.

Buhgalterlik hasaba alnyşynda esasy serişdeler özleriniň ilki başdaky gymmaty boýunça bahalanýar, oňa şolary satyn almak, esaslandyrmak (gurmak) we taýýarlamak üçin harçlanan hakyky çykdajylar girýär.

Töleg tölenip alnan esasy serişdeler şolaryň satyn alynmagy üçin edilen hakyky çykdajylaryň summasynyň jemi görnüşinde bahalanýar; mugt alnan ýa-da esaslandyryjylar tarapyndan kärhananyň ustaw fonduna özleriniň goşandy hökmünde berlen ýa-da olary çalyşmak arkaly alnan zatlar, ýagny kabul edip alnan senesi bilen bazar nyrhy boýunça girdeji edilýär kärhananyň (guramanyň) özünde öndürilen zatlar, ýagny öndürilen önümiň özüne düşýän gymmaty boýunça bahalanýar.

Köp ýyllyk ekinlere çykarylan düýpli maýa goýumlary, ýerleri gowulandyrmaga edilen harajatlaryň ähli kompleks işleriň gutaranlygyna garamazdan, ýylda ulanmaga berlen meýdanlara edilen çykdajylaryň summasynda bahalanýar.

Esasy serişdeleriň we material däl resurslaryň bahasy her aýda gurallaryň könelişi üçin geçirilýän harajatlary tölemek arkaly olaryň ulanylmaly normatiw möhletleriniň dowamynda önümçilik çykdajylaryna degişli edilip tölenilýär. Esasy serişdeleriň könelişi üçin geçirilýän serişdeler hojalyk işiniň netijelerine garamazdan, esasy serişdeleriň bahasy doly tölenip gutarylýança ýa-da olar önümçilikden aýrylýança tölenilýär.

Köneliş üçin geçirilýän tölegler doly tölenip gutarylandan soňra, esasy serişdelere olaryň ulanyş ýa-da satylyş mümkinçiligine görä baha kesilýär.

Esasy serişdeleriň hatardan çykyş normalary Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan bellenilýär.

Material däl resurslaryň hatardan çykyş normalary kärhana (gurama) tarapyndan olaryň ulanylan möhletinden ugur alnyp bellenilýär.

Material däl resurslar boýunça olaryň peýdaly ulanyş möhletini kesgitlemek mümkin bolmadyk halatynda köneliş normasy 10 ýyl möhlete çenli bellenilýär, ýöne ol kärhananyň (guramanyň) hereket edýän döwründen artykmaç bolmaly däldir.

Ýer uçastoklarynyň, tebigatdan peýdalanylýan obýektleriň bahasy tölenilmeýär. Buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet tarapyndan düzgünleşdirmesini amala aşyran

organ bahasy tölenilmeýän beýleki material däl resurslaryň hem sanawyny belläp biler.

Esasy serişdeler we material däl resurslar buhgalterlik balansynda galan bahasy boýunça, ýagny ilki başdaky bahasy bilen köneliş üçin oňa tölenen summanyň aratapawudy görnüşinde kesgitlenýär.

Değişli esasy serişdelere gaýtadan baha kesilende, jaý gurlup gutaranda, gurallar bilen üsti ýetirilende, rekonstruksiya geçirilende ýa-da değişli esasy serişdeler bölekleýin ýatyrylanda we Türkmenistanyň normativ hukuk aktlary tarapyndan göz önünde tutulan başga halatlarda esasy serişdeleriň ilki başdaky bahasynyň üýtgedilmegine ýol berilýär hem ol barada maliýe netijeri hakyndaky buhgalterlik balansynyň we hasabatynyň düşündiriş ýazgysynda görkezilýär.

15 madda. Maliýe investisiýalarynyň bahasy we hasaba alnyşy

Kärhananyň (guramanyň) maliýe investisiýalary diýlip, gymmatly kagyzlara we bank depozitlerine puly we başga zatlary goýmagy düşünilýär.

Maliýe investisiýalary kärhananyň (guramanyň) hakyky çykdajylarynyň summasynda bahalanýar we hasaba alynýar.

Gymmatly kagyzlaryň hakyky çykdajylarynyň summasy bilen nominal bahasynyň arasyndaky tapawudy kärhananyň (guramanyň) maliýe netijelerine değişli bolup durýar.

16 madda. Gutarylmaryk uzak möhletli investisiýalaryň bahasy we hasaba alnyşy

Gutarylmaryk uzak möhletli investisiýalar gutarylmaryk gurluşyga we satyn almaga edilen hakyky çykdajylaryň, summasynda bahalanýar we hasaba alynýar.

17 madda. Material dolanyşyk serişdelerine baha kesilmegi we olaryň hasaba alynmagy

Material dolanyşyk serişdelerine önümçilik prosesinde peýdalanylýan, önümçilik işi üçin kärhanada saklanýan materiallar we kömekçi serişdeler görnüşinde ulanylýan haryt-material zapaslary, şol sanda ilata hyzmat etmek, satmak üçin taýýar edilen, şeýle hem tamamlanmaryk önümçilik değişlidir.

Haryt-material zapasyna olaryň hakyky özüne düşýän gymmatyndan we arassa satlyk nyrhyndan baha kesilýär.

Ätiýaçlyk haryt -materiallaryň özüne düşýän gymmatyny kesgitlemegiň usuly buhgalterlik hasaba alnyşynyň standartlary arkaly belenilýär. Önümiň özüne düşýän gymmatyna degişli bolan çykdajylaryň düzümi buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyran organ tarapyndan kesgitlenilýär.

Arassa satylyş gymmaty haryt-material ätiýaçlyklaryny satmagyň, mümkin bolan bahasy bilen şolary ýerleşdirmekde emele gelýän harajatlaryň arasyndaky tapawut hökmünde kesgitlenýär. Haryt-material ätiýaçlyklaryny ýerleşdirmegiň mümkin bolan bahasy şertnamalaýyn (kontrakt boýunça) we (ýa-da) nominal baha boýunça bolup biler.

Forward kontraktynyň ýa-da hökümetiň kepillik şertleri boýunça satylmagy üpjün edilen haryt-material ätiýaçlyklaryna, janly guraly hem goşmak bilen oba hojalyk önümüne, tokaý hojalygynyň önümlerine, mineral resurslara arassa satylyş gymmaty boýunça baha berilýär.

Ýylyň dowamynda bahasy aşaklap, öz ilkibaşky hilini kem-käsleýin ýitiren, moral taýdan könelişen haryt-material ätiýaçlyklary satylyş nyrhyna görä bahalanylýar.

18 madda. Gündelik hasaplaşyklarda serişdeleriň hasaba alnyşy

Gündelik hasaplaşyklardaky serişdeler diýlip fiziki we ýuridik taraplaryň kärhana (gurama) babatyndaky borçnamalaryna düşünilýär.

Kärhana (gurama) şertnamanyň (ylalaşygyň) şertlerinden ugur alyp, borçnamalarynyň hasaba alnyşyny pul görnüşinde ýöredýär.

Suduň çözgüdi boýunça borçnamalar onuň çözgüdi arkaly belenen summalarda hasap edilýär.

Talap arzasynyň wagt möhleti geçen halatynda ýerine ýetirilmedik borçnamalar kärhananyň (guramanyň) maliýe-hojalyk işiniň netijelerine degişli bolup durýar.

19 madda. Pul serişdeleriniň hereketiniň hasaba alnyşy

Pul serişdeleri kassadaky nagt serişdelerden hem bank sçyotlaryndaky serişdelerden ybarat bolup durýar.

Kärhananyň (guramanyň) esasy, investision we maliýe işiniň barşynda hasaba

alynmaga degişli bolan pul serişdeleriniň, gelşine we (ýa-da) çykyşyna görä aýratyndykda pul serişdeleriniň hereketiniň hasaby alnyp barylýar we buhgalterlik hasaba alnyşynyň standartlary bilen kesgitlenilýär.

V BAP. PASSIW MAÝANYŇ HASABA ALNYŞY

20 madda. Hususy maýanyň hasaba alnyşy

Kärhananyň (guramanyň) ustaw fondy buhgalterlik balansda esaslandyryş dokumentleri tarapyndan bellenen möçberde hasaba alynýar.

Ustaw fonduna goýumlar (wznoslar) boýunça esaslandyryjylaryň (gatnaşyjylaryň) hakyky bergisi buhgalterlik balansyna aýratynlykda belleniýär.

Kärhananyň (guramanyň) buhgalterlik balansynda bölünmedik girdeji hasaba alynýar we ol hususyetçiniň karary boýunça ustaw fonduna geçirilip bilner.

Rezerw we ýörite (maksatly) fondlar, olaryň görnüşleri we döretmegiň tertibi Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlary arkaly kesgitlenilýär.

21 madda. Karz maýasynyň hasaba alnyşy

Karz maýasy diýlip, gaýtaryp bermek borçnamalarynyň hasabyna kärhana (gurama) tarapyndan ýuridik we (ýa-da) fiziki tarap tarapyndan alnan emlägiň, gymmatyna we pul serişdelerine düşünilýär.

Tölegler boýunça borçnamalar we karzyna alnan serişdeler olaryň bolan döwründe tölemäge ýa-da gaýtarylyp berilmäge degişli summalarda hasaba alynýar.

Girewe berlen emlägiň bahasy, özüniň ýa-da kesekiniň borçlaryny üpjün etmek üçin gönükdirilýän pul serişdeleri buhgalterlik balansda aýratyn hasap edilýär.

Girew hökmünde kabul edilen emlägiň bahasy, pul serişdeleri we walýuta gymmatlyklary balanslaşdyrylan sçýotlarda aýratyn görkezilýär.

VI BAP. MALIÝE HASABATLYLYGY

22 madda. Kärhananyň (guramanyň) maliýe hasabatlylygy

Maliýe hasabaty şol kärhananyň (guramanyň) hasabat döwründäki emläk we maliýe ýagdaýyny görkezýän görkezijiler sistemasydyr, şeýle hem onuň hasabat döwründäki işiniň maliýe netijeleridir.

Kärhananyň (guramanyň) ýyllyk maliýe hasabatlylygynyň düzümine şular girýär, ýagny:

- buhgalterlik balansy;

- maliýe netijeri hakyndaky hasabat;

- buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyrýan organ tarapyndan belleniýän balansa goşmaça;

- maliýe hasabatyny aýdyňlaşdyrýan ýazgy;

- hökmany auditorlyk barlagyna degişli bolan kärhanalar (guramalar) üçin auditorlyk netije.

Bankyň ýyllyk maliýe hasabatynyň düzümi Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan belleniýär.

Ýyllyk maliýe hasabatyny aýdyňlaşdyrýan ýazgyda kärhanany (guramany) planly ösdürmekde birnäçe ýyllar boýunça deňeşdirilýän möhüm ykdysady we maliýe görkezijileriniň, ösüşi, onuň işiniň netijelerine täsirini ýetirýän esasy faktorlar, maliýe hasabatlylygyny peýdalanýanlaryň bähbitlerini görkezýän beýleki maglumatlar öz beýanyny tapmalydyr.

Kärhananyň (guramanyň) kwartallaýyn maliýe hasabatynyň düzümi buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyrýan edara tarapyndan, bank üçin bolsa Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan belleniýär.

Maliýe hasabatlylygy filiallaryň, wekillikleriň we beýleki düzümläýin kiçi bölümleriň, şol sanda özbaşdak balansa geçirilenleriň hem işleriniň görkezijilerini özünde jemleýär.

Maliýe we salgyt organlary, banklar bilen bilelikde edilen hasaplamalar boýunça maliýe hasabatynda görkezilen summalar şolar bilen ylalaşylan bolmalydyr we ol summalar kybapdaş bolmalydyr.

Kärhana (gurama) tarapyndan berilýän maliýe hasabatynyň görnüşleri buhgalterlik hasaba alnyşynyň döwlet düzgünleşdirmesini amala aşyrýan edaralar tarapyndan, banklar üçin bolsa Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan tassyklanylýar.

Maliýe hasabatyna kärhananyň, (guramanyň) ýolbaşçysy we baş buhgalter ýa-da onuň deregine galan adam tarapyndan gol çekilýär.

23 madda. Hasabat döwri

Maliýe hasabaty hasabat ýyly üçin düzülýär. Hasabat ýyly diýlip, 1-nji ýanwardan başlap, 31-nji dekabry hem öz içine alýan döwri hasaplanylýar. Kwartallyk hasabat aralyk döwür bolýar we ol hasabat ýylynyň başyndan başlanyp, artýan jem boýunça düzülýär.

Täzeden döredilen kärhana (gurama) üçin birinji hasabat ýyly diýlip, onuň döwlet belligine alnan gününden başlap, şol ýylyň 31-nji dekabry boýunça, 1-nji oktyabrda soň döredilen kärhana (gurama) üçin bolsa, indiki ýylyň 31-nji dekabry boýunça hasaplanylýar.

Kärhananyň (guramanyň) döwlet belligine alnyşyna çenli geçiren hojalyk operasiýalary hakyndaky maglumatlary birinji hasabat ýylynyň maliýe hasabatyna goşulýar.

24 madda. Maliýe hasabatynyň berilmegi

Kärhananyň (guramanyň) maliýe hasabaty şulara berilýär, ýagny:

- döwlet statistika edarasyna;
- döwlet salgyt gullugy edarasyna;
- döredijiniň dokumentine laýyklykda döredijä, gatnaşyja ýa-da hususyýetçä.

Döwlet häkimiýeti we dolandyryş edarasyna, ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özünü dolandyryş edaralaryna, beýleki peýdalanyjylara maliýe hasabaty Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlary tarapyndan kesgitlenilýän tertipde berilýär.

Maliýe hasabatyny bermeginiň kärhana (gurama) üçin möhleti buhgalterlik hasaba alnyşyny döwlet tarapyndan düzgünleşdirmegi amala aşyran edara, banklar üçin bolsa Türkmenistanyň Merkezi banky tarapyndan amala aşyrylýar.

Kompýuterleşdirilen sistema peýdalanylyp düzlen maliýe hasabaty kagyzda beýan edilip berilmelidir.

25 madda. Maliýe hasabatynyň çap edilmegi

Açyk tipdäki aksioner jemgyetleri, banklar, strahowaniýe guramalary, biržalar, inwestision we beýleki fondlar, şol sanda daşary ýurt maýasynyň gatnaşmagy bilen işleýän fondlar auditorlyk netijäni goşmak bilen maliýe hasabatyny hasabat ýylyndan soňky gelýän ýylyň 1-nji iýunyndan gijä goýman çap etmäge borçludyr.

Goşmaça geçirilen auditorlyk barlag netijesinde çap edilen hasabata üýtgetmeler girizilýän bolsa, onda şol üýtgetmeler çap edilmelidir.

Ýyllyk maliýe hasabaty gazetlerde we žurnallarda çap edilip bilner, olar broşýuralara, bukletlere we hasabaty peýdalanyjylara elýeterli bolan beýleki neşirlere girizilip bilner.

VII BAP. JEMLEÝJI DÜZGÜNLER

26 madda. Buhgalterlik hasaba alnyşy baradaky kanunlaryň bozulandygy üçin jogapkärçilik

Şu Kanunyň we buhgalterlik hasaba alnyşy baradaky beýleki normatiw hukuk aktlarynyň bozulandygy üçin kärhananyň (guramanyň) ýolbaşçysy, baş buhgalteri ýada onuň deregine galan adam Türkmenistanyň hereket edýän kanunlaryna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

27 madda. Geçiş düzgünleri

Buhgalterlik hasaba alnyşy baradaky standartlaryň işlenilip taýýarlanylýan we tassyklanylýan döwründe, şu Kanunyň güýje girýän wagtyndan ozal kabul edilen normatiw hukuk aktlarynyň, oňa ters gelmeýän bölekleri hereket edýärler.

Türkmenistanyň Saparmyrat

Prezidenti Türkmenbaşy

Aşgabat şäheri

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\Buhgalterlik hasaba alnyşy hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('35912')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
```

```
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\livewire\livewire\
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
```



```
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```